

**rijksuniversiteit
groningen**

faculteit gedrags- en
maatschappijwetenschappen

**Hoe beleidsplannen en interventieprogramma's van NGO's in Kenia
worden vormgegeven in hun benadering van huishoudelijke
barrières en de aanpak op werkzaamheid daarvan**

Student: Mirella van der Vlugt (s4478398)

Begeleider en eerste beoordelaar: I. Talsma MSc

Tweede beoordelaar: dr. E.S. (Lieneke) Ritzema

Rijksuniversiteit Groningen

Faculteit der Gedrags-en Maatschappijwetenschappen

Bachelor Pedagogische Wetenschappen

Juni 2025

Aantal woorden: 6.823

Abstract

This study explores how non-governmental organizations (NGOs) in Kenya design their policy plans and intervention programs to address household-level barriers that limit girls' access to education, and how they operationalize the effectiveness of these interventions, with the aim of improving girls' access to education. Through a document analysis conducted in Atlas.ti, four interventions were examined in terms of their approach and innovative strategies. The study employs a qualitative content analysis using both deductive and inductive coding through a document analysis of these four NGO-led programs. The research identifies common strategies used to directly reduce financial and logistical barriers, such as school fees, distance to school, lack of materials, insufficient nutritious food, inadequate menstrual health support and lack of information on returns to girl's schooling. In tackling household barriers directly, interventions primarily aim to reduce financial burdens. Moreover, the study investigates how interventions are designed to enhance their efficacy and long-term impact. Key approaches include active community involvement and strategic partnerships with governments and local organizations. The results show that NGOs adopt a holistic approach, addressing direct barriers while also focusing on the effectiveness of interventions.

Inleiding/Theoretisch kader

Het bevorderen van meisjesonderwijs draagt bij aan het bestrijden van ongelijkheid en stimuleert blijvende ontwikkeling in een land. Hoewel er de afgelopen jaren vooruitgang is geboekt door het verhogen van schoolparticipatie en het behalen van onderwijsdoelen door meisjes in lage- en middeninkomenslanden, blijft de genderongelijkheid een uitdaging in deze landen (Evans et al., 2021; Paski et al., 2018). Meisjes blijven ten opzichte van jongens achter in schoolinschrijving, aanwezigheid en leerprestatie (Psaki et al., 2018).

Uit onderzoek van blijkt dat de onderwijskansen voor meisjes in ontwikkelingslanden onder andere worden beperkt door verschillende factoren zoals armoede, gebrek aan veilige schoolvoorzieningen, genderdiscriminatie en sociale normen die in een land heersen (Psaki et al., 2022). De barrières die meisjes ervaren in lage- en middeninkomenslanden kunnen afgebakend worden in hoe deze in stand worden gehouden. Een deel van de barrières kan worden afgebakend als huishoudelijke barrière zoals, inadequate menstruele gezondheid, tekort aan financiële middelen voor kosten aan schoolgeld, tekort aan financiële middelen voor kosten van schoolmaterialen, onvoldoende informatie over het rendement van onderwijs, onvoldoende voedszaam eten en geen fysieke toegang hebben tot een school (Psaki, et al., 2022). Deze huishoudelijke barrières geven aan dat er van huis uit onvoldoende middelen zijn om onderwijs voor meisjes te realiseren. In huishoudens waar financiële middelen schaars zijn, krijgen jongens vaak voorrang op meisjes in toegang tot onderwijs. Het schoolgeld, de financiële bijdrage die ouders moeten leveren aan school, is voor sommige niet haalbaar, waardoor meisjes thuis blijven (Psaki, et al., 2022). Een andere financiële barrière zijn de kosten voor schoolmateriaal in arme huishoudens. Ouders zijn vaak zelf verantwoordelijk voor zaken als boeken, uniformen en andere schoolmaterialen. Deze bijkomende kosten versterken genderongelijkheid, omdat ouders

bewust de schoolspullen aan jongens geven in plaats van aan meisjes. Ouders worden daarbij ontmoedigd voor aankopen van extra materiaal voor meisjes, omdat deze soms, zoals bij uniformen, duurder kunnen zijn. (Psaki, et al., 2022). Ook de fysieke afstand van en naar school is een barrière als er geen lokale school aanwezig is. In veel landelijke gebieden zijn de afstanden groot en de wegen onveilig, wat ouders weerhoudt meisjes alleen naar school te laten lopen. Het ontbreken van veiligheid van de weg naar school en hiermee de bereikbaarheid van school leidt ertoe dat sommige meisjes niet naar school kunnen (Psaki, et al., 2022). Daarnaast weerhoudt het gebrek aan voldoende voedsel meisjes om naar school te gaan. Als zij wel naar school gaan, moeten ze dit op een lege maag moeten doen. Het vermindert hun concentratie en energie, wat invloed heeft op hun verdere schoolprestaties (Psaki, et al., 2022). De barrière van beperkte toegang tot menstruele hygiëne is een fysiek en sociaal probleem zodra meisjes in de puberteit komen. Zij kunnen te maken krijgen met schaamte, gebrek aan kennis over menstruele hygiëne, gebrek aan toegang tot betaalbaar maandverband of sanitaire voorzieningen en onvoldoende privacy, waardoor meisjes regelmatig thuis blijven tijdens hun menstruatie (Psaki, et al., 2022). Veel rurale gebieden beschikken niet over toiletten met stromend water of een afvalverwerkingssysteem en er zijn vaak beperkte middelen voor betaalbare menstruatieproducten. Dit dwingt meisjes om onhygiënische materialen, zoals oude lappen, te gebruiken (Nabwera et al., 2021). De meisjes in deze gebieden hebben hierdoor moeite om adequate menstruele hygiëne te handhaven, wat weer kan leiden tot gezondheidsproblemen zoals urineweginfecties (Nabwera et al., 2021). Deze terugkerende afwezigheid heeft gevolgen op de leerprestaties en motivatie (Psaki, et al., 2022). Ten slotte krijgen meisjes te maken met de barrière van blijvend schooluitval door het gebrek aan informatie over onderwijsrendement voor school-terugkeer. Dit is een huishoudelijke barrière omdat het zich afspeelt binnen het gezin. Het

gaat om de opvattingen van ouders over de waarde van onderwijs voor meisjes. Door het gebrek aan kennis of verwachtingen van het resultaat als meisjes onderwijs nuttigen, wordt er een gezinsbeslissing gemaakt om meisjes geen meer onderwijs te laten volgen (Psaki, et al., 2022). De huishoudelijke barrières geven aan dat toegang tot onderwijs niet alleen vanuit school, maar ook vanuit de thuissituatie en omgeving moet worden verbeterd.

Door de bekende positieve effecten die meisjesonderwijs hebben op ongelijkheid en ontwikkeling in een land, is er een toename in onderzoek naar sociaal beleid om dit te vergroten in Sub-Sahara Afrika. Een landelijk beleid dat zorgt voor het bevorderen van meisjesonderwijs is een duurzame manier om kwesties als armoede aan te pakken, de bevolkingsomvang te beperken, economische groei te ondersteunen en politieke stabiliteit te bevorderen (Unterhalter, 2023). Echter, deze toename aan onderzoek over het landelijk vormgeven van sociaal beleid hiervoor, heeft zelden invloed op de daadwerkelijke beleidsprocessen voor het bevorderen van de onderwijs toegankelijkheid voor meisjes. Het handelen naar de toename aan kennis over de positieve effecten van meisjesonderwijs blijft op beleidsniveau achter (Nyariro, 2021).

Door het achterblijven van landelijk beleid in het inperken van de huishoudelijke barrières dat de toegang tot onderwijs voor meisjes vergroot, zijn er hulporganisaties die zich inzetten om de positie van meisjes te bevorderen. VN-hulporganisaties richten zich op fysieke en directe aanpak op obstakels zoals gebrek aan scholen, lesmateriaal, voedsel, sanitaire voorzieningen en financiële middelen. In lage-en middeninkomenslanden kan het bieden van schoolmaaltijden leiden tot een 2,6% hogere schoolaanwezigheid binnen 12 maanden (Wang, et al., 2021). NGO's (non-governmental organizations) richten zich ook op culturele en sociale normen die toegang tot onderwijs voor meisjes verkleint (McKinsey, 2015). Effectieve verbetering van meisjesonderwijs vereist een brede aanpak die zowel logistieke als normatieve

barrières aanpakt. Daarnaast kan de samenwerking tussen VN-organisaties en NGO's leiden tot het bieden van meer hulp en duurzame oplossingen. NGO's zijn ten opzichte van VN-hulporganisaties flexibeler in hun aanpak. Zij werken regelmatig samen met lokale gemeenschappen, waardoor ze beter in kunnen spelen op specifieke lokale behoeften (McKinsey, 2015). Volgens het UNICEF-rapport van Tao (2018) bevatten succesvolle programma's voor meisjesonderwijs interventies voor gezondheid en seksuele voorlichting, financiële steun voor sociale bescherming en gemeenschap-betrokkenheid voor normverandering (Tao, 2018). Effectieve betrokkenheid van de gemeenschap in interventies in lage- en middeninkomenslanden houdt in dat programma's samenwerken of gedeeld leiderschap met een gemeenschap bereiken. Dit kan leiden tot gedragsverandering en een duurzame transformatie om gedrag te verbeteren (Farnsworth, et al., 2014). Eerdere succesvolle interventies die op de huishoudelijke barrières inspelen, bevatten aanpakken zoals, het rechtstreeks geven van toelagen aan schoolgeld, het vergroten van het aantal scholen dat toegankelijk is voor meisjes, ervoor zorgen dat meisjes toegang hebben tot lesmateriaal, zorgen voor schoolmaaltijden of meeneemrantsoenen, het bieden van gratis of gesubsidieerde sanitaire producten en het bieden van informatie over betaald werk voor hoogopgeleide meisjes (Psaki, et al., 2022).

Belangrijke bepalende factoren voor het percentage meisjes dat onderwijs volgt in ontwikkelingslanden in Sub-Sahara Afrika zijn afstanden tot scholen en beschikbaarheid van waterputten, huishoudkenmerken en huishoudinkomen (Dunga & Mafini, 2019). Een voorbeeld van een land in Sub-Sahara Afrika waarbij deze factoren een rol spelen in de toegang tot onderwijs voor meisjes is Kenia. Het lage huishoudinkomen zorgt voor een hoog aantal schooluitvallers en schoolverzuim bij meisjes (Mwakio, 2016). Er zijn grote regionale verschillen, waarbij in de armste gebieden het percentage schoolgaande meisjes aanzienlijk lager

is. De netto-inschrijvingsgraad in het basisonderwijs in de ASAL-gebieden (Arid and Semi-Arid Lands) bedraagt slechts 42%, vergeleken met 96,8% in niet-ASAL-gebieden (Onesmus, et al., 2021). Op de middelbare school hebben meisjes ook lagere aanwezigheidscijfers dan jongens vanwege hun barrières (Di Marco, 2016). Een deel van deze huishoudelijke barrières is de financiële beperking. De Keniaanse regering heeft het verplicht gratis onderwijs ingevoerd in januari 2003, maar dit geldt alleen voor toegang tot basisonderwijs. Er zitten ook verborgen kosten aan het onderwijs zoals het aanschaffen van een uniform, boeken en examens maken. Deze kosten kunnen hoog oplopen voor arme gezinnen, waardoor jongens voorrang krijgen. Deze financiële overwegingen treden op als een belemmering voor meisjes om naar school te gaan (Di Marco, 2016). De helft van meisjes in Kenia stopt voor haar veertiende levensjaar met school (Edukans, 2025).

In de arme wijken in de hoofdstad van Kenia (Nairobi) blijken onderwijsgerichte subsidieprogramma's positieve effecten te hebben voor meisjes op het afronden van de basisschool en de overgang naar de middelbare school (Austrian, et al., 2021). Dit toont aan dat schoolgerelateerde geldtransfers positief bijdragen aan de onderwijskansen van meisjes. Ander onderzoek van Hungi & Ngware (2017) toont aan dat de combinatie van financiële steun en ouderbetrokkenheid leidde tot hogere aanwezigheid en betere leerprestaties bij meisjes in Kenia. In dit onderzoek werd een subsidieprogramma in sloppenwijken onderzocht, waarbij er naast de financiële steun ook oudervoorlichting werd gegeven. Deze voorlichting was gericht op het verhogen van het bewustzijn over het belang van meisjesonderwijs en op het stimuleren van betrokkenheid van ouders bij het leerproces van hun dochters. De belangrijkste bevinding in dit onderzoek was dat directe financiële steun effectiever was als het in combinatie was met het werken aan de normatieve barrière (Hungu & Ngware, 2017).

Er wordt aangetoond dat interventies die de school deelname van meisjes waarborgen van belang zijn, omdat indirecte positieve effecten op bredere doelen, zoals armoedebestrijding en politieke stabiliteit, hieruit voortvloeien (Unterhalter, 2023). Het belang van schoolparticipatie voor meisjes in Kenia wordt niet alleen op macroniveau aangetoond, maar ook op microniveau bij de meisjes zelf. De meisjes die in Kenia naar school gaan gebruiken significant vaker een condoom en zijn minder vaak al een keer zwanger zijn geweest, doordat zij een stimulans krijgen vanuit het onderwijs (Thirugnanasampanthar, et al., 2023). De meisjes die naar school gaan lopen minder risico op gezondheid en ongewenste zwangerschappen. Wanneer de meisjes in Kenia onderwijs krijgen, profiteren zij zelf, hun families, hun gemeenschappen en het land in het algemeen (McKinsey, 2015). Dit onderzoek is relevant doordat er wordt gekeken naar hoe het vergroten van meisjesonderwijs vorm wordt gegeven vanuit NGO's, deze uiteindelijke positieve effecten te realiseren.

In dit onderzoek wordt gekeken naar hoe verschillende interventies van NGO's hun beleidsplannen vormgeven rondom huishoudelijke barrières om de toegang tot onderwijs voor meisjes te vergroten in Kenia. En daarom luidt de onderzoeksvraag: “Hoe worden beleidsplannen en interventieprogramma's van NGO's in Kenia vormgegeven rondom huishoudelijke barrières en ingezet op werkzaamheid om de toegang tot onderwijs voor meisjes te vergroten?”

Om de onderzoeksvraag te kunnen beantwoorden wordt er gebruik gemaakt van twee deelvragen:

1. Hoe wordt geprobeerd toegang tot onderwijs voor meisjes in Kenia te vergroten door huishoudelijke barrières in te perken?
2. Hoe wordt er in beleidsplannen en interventieprogramma's met betrekking tot de huishoudelijke barrières ingezet op werkzaamheid?

In eerste deelvraag wordt er gekeken naar hoe de beleidsplannen en interventieprogramma's van NGO's worden vormgegeven in hun directe aanpak op het inperken van de huishoudelijke barrières om toegang tot onderwijs voor meisjes in Kenia te vergroten. In de tweede deelvraag wordt er gekeken naar de manier hoe de beleidsplannen en interventieprogramma's werkzaam worden gemaakt. Werkzaamheid houdt in de mate waarin een interventie efficiënt de beoogde effecten probeert te bereiken in praktijksituaties (Nutley, et al., 2013). In deze context verwijst werkzaamheid naar de mate waarin een interventie in het inperken van de barrières effectief wordt gemaakt in het bereiken van haar doelstelling (meisjesonderwijs vergroten) binnen de praktijksituatie, zoals de leefomgeving en gemeenschapsniveau. Voor blijvende impact is het noodzakelijk om in werkzaamheid in te zetten op duurzame lange termijn instandhouding (Dearing & Scheirer, 2011).

Methode

Om de bovenstaande deelvragen en onderzoeksvraag te beantwoorden is gekozen voor een kwalitatieve documentanalyse. Deze methode is geschikt om inzicht te krijgen in hoe beleidsdocumenten zijn opgebouwd en welke thema's er behandeld worden. De kwalitatieve inhoudsanalyse werd uitgevoerd met vier beleidsplannen van verschillende interventies. De beleidsdocumenten van de interventies werden geselecteerd op basis van relevantie en beschikbaarheid. De documenten waren relevant als er een beschrijving was van een interventie voor de huishoudelijke barrières. De geselecteerde documenten hebben als doel het verbeteren van de huishoudelijke barrières in Kenia.

Het eerste document bestaat uit het beleidsplan van Kidshare Foundation voor de jaren 2022-2026 (Kidshare, 2022). Het tweede document bestaat uit het beleidsplan van Verkaart Foundation voor de jaren 2022-2027 (Verkaart, 2022). Het derde document bestaat uit twee

delen. Het eerste deel bevat een samenvatting van de interventie 'KEEP (Kenya Equity in Education Project)' van Education Development Trust en Girls' Education Challenge (C.A.C. International & Rioux, 2022). Het tweede deel hiervan bestaat uit het evaluatierapport van de interventies (C.A.C. International & Rioux, 2022). Het vierde document bestaat ook uit twee delen, waarvan het eerste deel een samenvatting van de interventie 'Wasichana Wetu Wafaulu (Let Our Girls Succeed)' van Education Development Trust en Girls' Education Challenge (Madden et al., 2023). Het tweede deel hiervan bestaat uit het evaluatierapport van de interventies (Madden et al., 2023). Er is gekozen om gebruik te maken van evaluatierapporten, omdat hierin wordt gereflecteerd op de interventie en verslaggeving legt op nieuwe beleidsplannen en inzichten voor het voortzetten van de interventie.

De documenten zijn gevonden door de zoektermen: "education policy documents for girls in Kenya by NGOs", "NGO education initiatives for girls in Kenya policy report" en "Kenya girls' education programs NGO policy planning" in google. Via de sites van de gekozen interventies werden gelijkwaardige documenten van de interventies verzameld. Het beleidsplan van Kidshare werd opgevraagd bij de voorzitter van de organisatie.

De gevonden documenten werden geanalyseerd door middel van een thematische inhoudsanalyse. Hierbij wordt er gebruikgemaakt van het kwalitatieve analyseprogramma Atlas.ti om de codering van de thematische analyse uit te voeren. Dit onderzoek volgde een combinatie van een deductieve en inductieve codering om systematisch inzicht te krijgen in de manier waarop beleid werd vormgegeven. Eerst werd deductieve codering toegepast op basis van bestaande literatuur over het werkzaam beleid in onderwijs in ontwikkelingslanden en werd er een coderingsschema opgesteld. De thema's over de huishoudelijke barrières werden overgenomen uit het artikel van Paksi, et al. (2022). De thema's zijn toegang tot een school,

kosten van materialen, kosten van schoolgeld, informatie onderwijsrendement voor school-terugkeer, voldoende voedzaam eten en adequate menstruele gezondheid. Daarnaast werden er thema's gehaald uit het artikel van McKinsey (2015) over de aanpak van NGO's en VN-organisaties en het vergroten van de werkzaamheid van de interventies door gemeenschaps betrokkenheid. Deze thema's zijn aanpak in beleid en werkzaamheid vergroten. Aan de hand van de literatuur is Tabel 1: Deductieve Codeerschema opgesteld (Bijlage A). De betrouwbaarheid van de thema's werd gewaarborgd door een peer review op het deductieve codeerschema. Er werd vervolgens een inductieve codering toegepast op de beleidsplannen van de interventies. Daaruit volgde de thema's samenwerkingen met andere organisaties en duurzaamheid van interventies. Uiteindelijk werd er een codeboom opgesteld. Deze is opgenomen in Bijlage C en vormt de basis voor het beantwoorden van de deelvragen.

Door gebruik te maken van een combinatie van deductieve en inductieve codering wordt er getoetst welke interventies gebruik maken van werkzame elementen en hoe dat vorm geeft. De betrouwbaarheid van dit onderzoek werd gewaarborgd door transparantie in het proces, door dit te documenteren, en de duale benadering van inductief en deductief coderen. Hierdoor wordt er systematiek en controleerbaarheid geboden.

Niet alle vooropgestelde codes uit het deductieve codeerschema zijn voorgekomen in de documenten. Door de inductieve codering zijn er nieuwe thema's en codes ontstaan, die opgesteld zijn in Tabel 2: Inductieve Codeerschema opgesteld (Bijlage B). Na het analyseren van de deductieve en inductieve codeerschema's, is er een tweedeling ontstaan tussen directe aanpak op huishoudelijke barrières en aanpak op werkzaamheid van interventie. Dit is meegenomen in de codeboom. De resultaten zijn opgedeeld aan de hand van de codeboom (Bijlage C).

Resultaten

Directe aanpak op huishoudelijke barrières

Door het analyseren van de documenten kan er antwoord worden gegeven op de eerste deelvraag: “Hoe wordt geprobeerd toegang tot onderwijs voor meisjes in Kenia te vergroten door huishoudelijke barrières in te perken?”. Er wordt gekeken hoe de directe aanpak door het inperken van de huishoudelijke barrières wordt vormgegeven om de toegang tot onderwijs voor meisjes te vergroten. Hieronder vallen de verschillende directe maatregelen die de NGO's nemen in hun actieplannen die van invloed zijn op een van de barrières.

Kosten van schoolgeld

De meest voorkomende code met betrekking tot de directe aanpak van de huishoudelijke barrières was ‘Financiering schoolgeld’ en kwam totaal 29 keer voor in de analyse. Dit houdt in dat de verplichte bijdrage aan de school voor de meisjes wordt bekostigd door middel van de interventie of dat de meisjes beurzen krijgen vanuit de interventie. Alle NGO's hadden deze aanpak in hun beleidsplannen en interventieprogramma's om de toegang tot onderwijs te vergroten (C.A.C. International & Rioux, 2022; Kidshare, 2022; Madden et al., 2023; Verkaart, 2022). Het financieren van het schoolgeld is in de vorm van een donatie. De financiering van overige schoolkosten werd op verschillende manieren uitgevoerd. Een voorbeeld hiervan is aanvullende training voor bestaande leerkrachten of iemand bevoegd maken tot leerkracht voor een lokale school. Als deze kosten werden gedekt door de interventie, scheelde dat in de kosten van schoolgeld die anders indirect voor de meisjes en hun families zouden zijn. De scholing of training van leerkrachten of coaches kwam ook bij alle documenten voor (C.A.C. International & Rioux, 2022; Kidshare, 2022; Madden et al., 2023; Verkaart, 2022).

Toegang tot een school

Bij de aanpak van fysieke toegang tot een school werd de bereikbaarheid van een school verbeterd. De interventies van Kidshare Foundation bestonden vooral uit het financieren van grootschalige projecten. Waarmee zij nieuwe scholen bouwen om de bereikbaarheid van een school te vergroten voor arme lokale gemeenschappen. Deze scholen worden dan opgenomen in het landelijke schoolsysteem. De meisjes kunnen dan kiezen voor deze basisscholen in plaats van een privéschool, waardoor zij geen schoolgeld hoeven te betalen. Daarnaast steunt Kidshare Foundation het project Top Girl in Kenia die de best scorende meisjes op deze basisscholen door beurzen te geven voor de middelbare school en vervolgopleiding (Kidshare, 2022). De bouw van nieuwe klaslokalen bij bestaande scholen zorgt ervoor dat er meer meisjes naar die school toe kunnen, wat voor de meisjes in de omgeving van die school de bereikbaarheid van een school vergroot. Het vergroten van de bereikbaarheid van een school kwam ook voor bij de interventies van Verkaart bestonden. Zij voeren hetzelfde principe vooral uit in het opzetten van kostscholen om op verschillende barrières tegelijk aan te pakken, zoals de bereikbaarheid en de betaalbaarheid (Verkaart, 2022). De KEEP interventie is de enige interventie die inzet op het verbeteren van wegen van bestaande scholen (C.A.C. International & Rioux, 2022). De NGO's die deze barrière proberen in te perken, financieren en organiseren de aanpak hiervan.

Kosten van materialen

Het dekken van de kosten van schoolmaterialen werd in de interventie verschillend meegenomen. De interventie KEEP bevatte als enige een aanpak op de financiering van boeken en de financiering van uniformen. In deze aanvullende financiering van deze interventie werd ook de beschikbaarheid van maandverband meegenomen. Een citaat uit het document van interventie KEEP: “Enrolment and attendance of girls is up since KEEP. With all the incentives –

remedial classes, uniforms, sanitary wear – girls who could not afford to go to school before are now attending.” (C.A.C. International & Rioux, 2022, p.3). De aanpak voor financiering van boeken en financiering van uniformen werd alleen gevonden in de documenten van de KEEP interventie. Het is onduidelijk of het inperken van deze barrières mee wordt genomen bij de andere interventies binnen de beurzen. De financiering voor overige lesmateriaal kwam voor bij Kidshare Foundation door middel van het aanschaffen van leer- en speelmateriaal. Bij de KEEP interventie wordt er gesproken over “Other basic school supplies” (C.A.C. International & Rioux, 2022, p.3). Het is onduidelijk wat hiermee wordt bedoeld aangezien zij wel expliciet benoemen dat er voedsel, maandverband en materiaal voor uniforms beschikbaar worden gesteld.

Voldoende voedzaam eten & Adequate menstruele gezondheid

De codes die het minst voorkwamen in de analyse hadden te maken met de thema's ‘Adequate menstruele gezondheid’ en ‘Voldoende voedzaam eten’. Dit werd wel meegenomen in de KEEP interventie in een groter geheel en in de interventies van Verkaart Foundation bij de faciliteiten binnen de kostscholen. De aanpak op het inperken van deze barrières maakt wel deel uit van deze beleidsplannen en interventieprogramma's, maar worden enkel keer kort benoemd. Hierdoor kwam het inperken van deze barrières in de analyse niet voor als primaire aanpak van de interventies. De thema's werden binnen de plannen en actiepunten van de interventies samen benoemd. Bij ‘Adequate menstruele gezondheid’ werd er minder ingezet op beschikbaarheid van sanitaire voorzieningen ten opzichte van de beschikbaarheid van maandverband. Een citaat over de meisjes die naar de kostscholen gaan: “Girls that excepted at our schools get a descent bed, good sanitation and three meals a day. For many of the girls this feels like a hotel. Many of them didn't have three meals a day on a regular bases and didn't have a bed at home.” (Verkaart, 2022,

p.10). Bij KEEP wordt er gezegd dat deze barrières via donaties worden ingeperkt: “The project provided beneficiary girls with access to a limited sum of unconditional funds for their basic needs such as food, menstrual hygiene management products and school materials through the cash transfer programme.” (C.A.C. International & Rioux, 2022, p.10). Daarnaast werd de kennisoverdracht van menstruele gezondheid meegenomen in de interventies KEEP en Let Our Girls succeed. Dit werd gedaan in het kader van algehele reproductieve gezondheid waarvan menstruele gezondheid onderdeel uitmaakt.

Informatie onderwijsrendement voor school-terugkeer

De interventie Let Our Girls Succeed had als enige een soort aanpak op de barriers tekort informatie onderwijsrendement voor school-terugkeer. Dit werd gedaan door informatie te verzamelen over de oorzaak van de uitval en het organiseren van catch-up classes voor de uitgevallen meisjes op middelbare schoolniveau (Madden et al., 2023). Het bieden van catch-up classes zorgt ervoor dat meisjes die eerder uitgevallen waren in het onderwijs om de barrière van blijvende uitval door gebrek aan informatie onderwijsrendement voor school-terugkeer tegen te gaan. De informatie wordt verzameld met behulp van “community health volunteers (CHVs) for retaining girls in schools through identifying student dropouts” (Madden et al., 2023, p.3). Er wordt enkele gezegd dat dit meegenomen is in het interventieprogramma, maar er wordt niet benoemd hoe deze catch-up classes worden georganiseerd en uitgevoerd. Daarnaast wordt er ook niet benoemd dat ouders of de gemeenschap hierin worden betrokken en hiermee expliciet de informatie over onderwijsrendement wordt vergroot. Er is in geen van de documenten specifiek genoemd dat de actieplannen specifiek ouderbetrokkenheid bevatten in de vorm van oudervoorlichtingen.

Aanpak op werkzaamheid van interventie

De tweede deelvraag: “Hoe wordt er in beleidsplannen en interventieprogramma’s met betrekking tot de huishoudelijke barrières ingezet op werkzaamheid?” is te beantwoorden door breder te kijken naar hoe de aanpak en invalshoeken van de interventies worden voor gegeven om de efficiëntie en duurzaamheid van de interventie te optimaliseren in het inperken van de barrières om meisjesonderwijs te vergroten in Kenia.

Werkzaamheid op breed sociaal niveau

De meest voorkomende code met betrekking tot aanpak op de werkzaamheid van de interventie was ‘Betrekken gemeenschap’. Deze aanpak kwam, binnen drie interventies: Kidshare, KEEP en Let Our Girls succeed, 45 keer voor in de analyse. Het betrekken van de lokale gemeenschap wordt door deze drie interventies op verschillende manieren gedaan. Bij Kidshare Foundation is een actieve deelname van de gemeenschap een voorwaarde om de interventie te kunnen krijgen voor de meisjes. De gemeenschap moet materialen verzamelen voor de bouw van een lokale school en de stichting betaalt dan de overige kosten en het schoolgeld voor de meisjes. Door het creëren van eigenaarschap, door de bijdrage aan de bouw, wordt de school een deel van de gemeenschap en is de motivatie tot onderhoud en stimuleren van meisjesonderwijs groter (Kidshare, 2022). Een citaat uit het beleidsplan: “Ook dragen zij zelf bij aan de bouw van de school. Zo’n 10 tot 25% van de totale kosten wordt opgebracht door de lokale bevolking; dit kan zijn door het leveren van gratis arbeid, zand, grind of lokaal gebakken stenen. Door actief betrokken te zijn bij de bouw, laten ze niet alleen zien echt graag een school te willen, maar zal deze school ook echt van hen zijn (ownership) en zullen zij er goed voor zorgen en deze goed onderhouden” (Kidshare, 2022, p.4). Naast dat er voorwaarden worden gesteld wordt er ook geluisterd en ingespeeld op de behoeften van de gemeenschap (Kidshare,

2022). Bij de interventies KEEP en Let Our Girls Succeed wordt er op een andere manier gebruikgemaakt van gemeenschaps betrokkenheid. De gemeenschap krijgt de mogelijkheid tot inspraak doordat er contact wordt onderhouden en regelmatig feedback verzameld wordt van meisjes, ouders en leden van de gemeenschap. Dit kan nuttige resultaten opleveren en kan leiden tot tijdige actie, die inspeelt op de specifieke behoeften van de gemeenschap (Madden et al., 2023). Het inspelen op specifieke behoeften van de lokale gemeenschap is vergelijkbaar met het betrekken van de gemeenschap, want dit sluit nauw op elkaar aan. Vaak kwam deze aanpak samen voor in dezelfde beleids- of actieplannen. Als er alleen werd ingespeeld op specifieke behoeften van lokale gemeenschappen werden de belangen van de gemeenschap wel meegenomen, maar werd de gemeenschap niet actief betrokken. Dit kwam voor bij bijvoorbeeld besluitvorming van de aanpak van de interventies waarin er wel nagedacht werd over de behoeften van de gemeenschap, maar zij werden niet betrokken in directe inspraak. Naast het betrekken van de gemeenschap houden de drie interventies, Kidshare, KEEP en Let Our Girls succeed, zich bezig met de aanpak van de normatieve barrière en de attitude van de omgeving van de meisjes over meisjesonderwijs. Dit werd in de analyse gecodeerd als 'Aanpak normatieve barrière' en kwam 21 keer voor. Deze aanpak is ook aansluitend op het betrekken van de gemeenschap in de beleids- en actieplannen. Bij de interventies KEEP en Let Our Girls Succeed wordt gebruikgemaakt van deze bredere aanpak door zich te richten op het proces van persoonlijke reflectie en collectieve gedragsverandering voor het stimuleren van meisjesonderwijs bij de omgeving. Dit bevat het normaliseren van meisjesonderwijs (C.A.C. International & Rioux, 2022; Madden et al., 2023). Bij de KEEP interventie omschrijven ze de combinatie van de economische barrières (die een deel van de huishoudelijke barrières omvatten) en de sociale barrières als aanleiding voor het thuis houden van de meisjes door hun families,

waardoor een van hun doelen het verbeteren van leerervaringen voor meisjes in een veilige, ondersteunende en inclusieve omgeving is (C.A.C. International & Rioux, 2022). Kidshare Foundation neemt deze aanpak mee door het stimuleren van de gemeenschap om zich actief in te zetten voor meisjesonderwijs door mee te helpen aan de projecten (Kidshare, 2022). De exacte uitvoering van de aanpak van de normatieve barrière wordt niet expliciet beschreven.

Duurzaamheid van interventie

Een manier van duurzaamheid creëren is ervoor zorgen dat de effecten van de interventie kunnen voortbestaan als de NGO's niet meer actief zijn. De beleidsplannen en interventieprogramma's worden ingericht op toekomstbestendigheid, zodat de meisjes, de school en de gemeenschap verder kunnen bouwen op wat de interventie heeft opgezet. De interventies van Kidshare Foundation en Verkaart Foundation doen dit voornamelijk door zich te richten op de scholen, waar de meisjes en hun gemeenschap uiteindelijk profijt van hebben. Dit principe valt onder het geven van agency. Door te richten op de duurzaamheid van de scholen worden de meisjes en de gemeenschap onafhankelijk te handelen en hun eigen vrije keuzes te maken hoe zij met de school verder willen als de NGO zich terugtrekt. Verkaart Foundation doet dit door iedere leerling van hun scholen tien bomen te laten planten naast de school. Het geld dat de bomen opbrengen, wordt weer gebruikt om de school mee te onderhouden (Verkaart, 2022). Bij Kidshare Foundation worden zo veel mogelijk scholen wanneer deze gereed zijn, overgedragen aan de lokale overheid. De overheid zorgt voor leerkrachten en onderhoud. Naar eigen zeggen is dit een manier om de duurzaamheid te vergroten: "Zo zorgen we ervoor dat al onze projecten toekomstbestendig en duurzaam zijn." (Kidshare, 2022, p.4). Door de interventies KEEP en Let Our Girls Succeed wordt er gericht op duurzaamheid van de interventie door de meisjes actief te helpen met keuzes maken met betrekking tot hun schoolloopbaan (C.A.C. International & Rioux,

2022; Madden et al., 2023). KEEP richt zich hierop op de kennisverbreding van de meisjes waar hun vaardigheden liggen zijn: “girls receiving life skills training with improved knowledge of career options and life skills” (C.A.C. International & Rioux, 2022, p.8). Bij Let Our Girls Succeed is uitgekomen dat meisjes nu grotere wilskracht hebben om hun onderwijs carrière door te zetten door het exploreren van hun opties: “Endline findings showed transition rates at 96% with a high number of girls showing willingness to continue to further education or move to alternative learning pathways such as technical and vocational education and training and apprenticeships” (Madden et al., 2023, p.6). Bij de Verkaart Foundation wordt alleen kort genoemd dat ze meisjes adviseren om een sponsorschap aan te vragen als zij denken dat een meisje deze kans verdient afhankelijk van de leerprestaties.

Samenwerking met andere organisaties

Alle interventies bevatten een vorm van samenwerking met een andere organisatie om de werkzaamheid van de interventie te vergroten. De meest voorkomende samenwerking was die met de Keniaanse overheid. Dit werd in alle beleidsplannen en interventieprogramma's genoemd. Bij Kidshare Foundation wordt in samenwerking met de overheid gebouwd aan lokale scholen en klaslokalen, zodat die aan de eisen voldoen om opgenomen te worden in het landelijke schoolsysteem. Als een basisschool wordt opgenomen als publieke school, hoeven de leerlingen geen schoolgeld te betalen (Kidshare, 2022). Ook Verkaart Foundation bouwt scholen in samenwerking met de overheid, op grond van de overheid. Het eerder genoemde initiatief van bomen planten voor onderhoud, gebeurt ook in samenspraak op de grond van de overheid (Verkaart, 2022). Bij de KEEP interventie wordt er alleen afgestemd op overheids prioriteiten en plannen (C.A.C. International & Rioux, 2022). Bij de interventie Let Our Girls Succeed werd genoemd dat er een nauwe samenwerking was met overheidsinstanties om de TVET-centra te

verbeteren, maar hierin werd geen toelichting gegeven hoe die samenwerking vorm geeft (Madden et al., 2023). Een andere samenwerking die onderdeel uitmaakt van de beleidsplannen en interventieprogramma's is de samenwerking met lokale NGO's. Deze samenwerking werd niet beschreven bij de interventie Let Our Girls Succeed, wel bij de andere interventies. Bij Kidshare Foundation leggen zij uit waarom zij deze samenwerking van waarde is voor hun interventies: "Zij kennen de behoeftes van de lokale bevolking, zijn actief in de dorpen met gemeenschapsofbouw en weten de behoeftes ook te vertalen naar relevante en doelmatige acties." (Kidshare, 2022, p.8). Er wordt hier gesproken over het voordeel dat de lokale NGO's hebben, doordat zij meer kennis over de lokale gemeenschappen bezitten. De KEEP interventie sluit op dit principe aan en zegt de interventie relevanter te maken door gebruik te maken van de kennis van lokale NGO's (C.A.C. International & Rioux, 2022). Verkaart Foundation noemt projecten over te dragen aan lokale NGO's, zodat zij zelf verder kunnen specialiseren in kostscholen voor meisjes in Kenia (Verkaart, 2022). Daarnaast kwam de samenwerking met internationale NGO's alleen voor bij Kidshare Foundation en Verkaart Foundation. Dit deden zij voornamelijk voor het realiseren van een groter budget voor de interventies om projecten te kunnen bekostigen (Kidshare, 2022; Verkaart, 2022). Tenslotte was de minst voorkomende samenwerking in de analyse de samenwerking tussen de NGO's en VN-organisaties. Dit wordt alleen bij Kidshare gedaan doordat zij rekening houden met VN ontwikkelingsdoelstellingen (Kidshare, 2022).

Conclusie

Om antwoord te kunnen geven op de onderzoeksvraag: "Hoe worden beleidsplannen en interventieprogramma's van NGO's in Kenia vormgegeven rondom huishoudelijke barrières en ingezet op werkzaamheid om de toegang tot onderwijs voor meisjes te vergroten?" wordt er

gekeken naar de bevindingen uit de analyse. Uit de resultaten blijkt dat de beleidsplannen en interventieprogramma's voor de aanpak met betrekking tot de huishoudelijke barrières vormgegeven worden op een holistische manier. NGO's in Kenia ontwikkelen beleidsplannen en interventieprogramma's met een tweevoudige benadering: enerzijds door een directe aanpak op de barrières en anderzijds door in te zetten op een bredere contextuele aanpak die de effectiviteit versterkt. Er wordt ingezet op de directe aanpak van de huishoudelijke barrières door deze in te perken en er wordt ingezet op werkzaamheid door de directe aanpak te combineren met een normatieve aanpak met sociale betrokkenheid, een aanpak op duurzaamheid en het inzetten van samenwerkingen. Dit is nodig om de interventies efficiënt te maken in het behalen van de doelstelling om meisjesonderwijs te vergroten. Dit wordt echter door NGO's via de interventies op verschillende manieren toegepast.

Wat betreft de directe aanpak van huishoudelijke barrières richten de interventies van de besproken NGO's zich voornamelijk op het financieren van schoolgeld, het verbeteren van de bereikbaarheid van scholen. Het wegnemen van financiële barrières komt sterk naar voren als centrale strategie. Door het financieren van de bouw van scholen bij Kidshare Foundation en Verkaart Foundation wordt de bereikbaarheid, en daarmee de toegang tot een school, vergroot. De bijkomende kosten als schooluniformen, boeken, menstruatieproducten worden gedeeltelijk meegenomen, bijvoorbeeld bij Verkaart Foundation en de interventie KEEP. Het initiatief van het opzetten van kostscholen door Verkaart Foundation zorgt voor een grotere omvang in het wegnemen van fysieke en materiële barrières voor meisjes, onder andere door het aanvullend aanbieden van maaltijden en sanitaire voorzieningen. De thema's voldoende voedszaam eten, informatie onderwijsrendement voor school-terugkeer en adequate menstruele gezondheid komen summier aan bod binnen de andere beleidsplannen en interventieprogramma's. In de

aanpak van deze barrières wordt er gericht op de meisjes in de schoolsituatie en niet expliciet in de thuissituatie. Ouders en de gemeenschap werden niet genoeg meegenomen in het inperken van de barrières over informatie onderwijsrendement voor school-terugkeer en adequate menstruele gezondheid. Er kan worden geconcludeerd dat de beleidsmaatregelen voor deze thema's geen prominente rol spelen in de aanpak van huishoudelijke barrières ten opzichte van het verlagen van financiële lasten. Dit geeft aan dat er nog ruimte is voor een meer gebalanceerde aanpak waarin ook deze barrières explicieter worden meegenomen.

Er is een actief en breed inzet op de werkzaamheid in de beleidsplannen en interventieprogramma's voor een efficiënte aanpak om de doelstelling te bereiken. De NGO's besteden aandacht aan de sociale en culturele context waarin meisjes in Kenia leven. Een opvallende bevinding is het belang dat wordt gehecht aan gemeenschaps betrokkenheid. Door de lokale gemeenschap actief te betrekken door middel van co-creatie, inspraak, en het geven van eigenaarschap wordt er ingezet op de werkzaamheid van de interventie. Wat betreft duurzaamheid wordt er ook ingezet op zowel het geven van agency als het ondersteunen van meisjes in het maken van toekomstgerichte keuzes. Er is gebleken dat interventies hun effecten blijvend proberen te maken nadat de NGO zich terugtrekt. Hiermee wordt beoogd in te spelen op de toekomstbestendigheid van de interventie. Dit gebeurt ook door overdracht aan overheidsinstanties, samenwerking met lokale NGO's. Samenwerking met externe partijen speelt ook een belangrijke rol voor de schaalbaarheid van de interventies. De NGO's werken vooral samen met de Keniaanse overheid om het mogelijk te maken de doelen van de interventies te realiseren. Ook is te herleiden dat de samenwerking met lokale NGO's voornamelijk wordt gewaardeerd vanwege hun kennis van de lokale gemeenschappen om de juiste keuzes te maken voor de uitvoering van de interventies. Het samenwerken met internationale organisaties en

VN-organisaties wordt daarentegen minder vaak genoemd als structurele partners voor het realiseren van interventies voor meisjesonderwijs.

Hoewel de interventies praktische hulp bieden en zich inzetten op een bredere werkzaamheid, ontbreekt in sommige gevallen nog een concreet beeld van hoe bepaalde beleidsmaatregelen precies worden uitgevoerd. Verdere concretisering op implementatieniveau zou nuttig zijn om beter inzicht te bieden in de interventie en op het repliceren van de uitvoering. Samenvattend kan er uit dit onderzoek worden geconcludeerd dat beleidsplannen en interventieprogramma's van NGO's voor het inperken van huishoudelijke barrières in Kenia worden vormgegeven door een combinatie van directe praktische ondersteuning en een overkoepelende aanpak in de praktijkcontext. Deze integrale benadering speelt in op de acute barrières en de werkzaamheid van de interventie, wat de toegang tot onderwijs voor meisjes in Kenia beoogt te vergroten.

Discussie

Dit onderzoek is uitgevoerd op basis van een documentanalyse van beleidsstukken en interventie-informatie uit Kenia. De keuze voor deze methode was passend gezien de focus op beleidsmatige en interventie benaderingen van huishoudelijke barrières. Documentanalyse biedt de mogelijkheid om beleidsintenties, doelstellingen en interventies systematisch te vergelijken, wat goed aansluit bij de hoofdvraag van dit onderzoek. Tegelijkertijd brengt dit onderzoek ook methodologische beperkingen met zich mee. Zo zijn de geselecteerde documenten afkomstig van NGO's waardoor de analyse grotendeels gebaseerd is op informelere beleidsintenties ten opzichte van overheden en VN-organisaties. Daarbij beperkt de documentanalyse zich tot datgene welke beleidsplannen en interventieprogramma's beschikbaar en toegankelijk zijn.

In dit onderzoek is gebruikgemaakt van zowel deductieve als inductieve codering. Hierdoor was het mogelijk om enerzijds bestaande wetenschappelijke kennis te toetsen in de deductieve codering en anderzijds ruimte te laten voor contextspecifieke thema's die naar voren kwamen uit de inductieve codering. Een kanttekening van het onderzoek was dat deze werd uitgevoerd door slechts één onderzoeker, waardoor de interbeoordelaars betrouwbaarheid laag was. Hoewel transparantie van het proces is gewaarborgd en er werd gezorgd voor consistentie in de interpretatie van gegevens, blijft er met name bij de inductieve codering een hoger risico op subjectiviteit bestaan. De thematische analyse is sterk afhankelijk van de interpretatie van deze enkele onderzoeker. De subjectiviteit is daarentegen wel gereduceerd door het gebruik van peerreview op het deductieve codeerschema.

Opvallend aan de resultaten is dat er veel wordt ingezet op een normatieve barrière. Er wordt door de NGO's gesproken over het stimuleren van de gemeenschap om meisjesonderwijs te ondersteunen, maar er wordt niet expliciet uitgelegd hoe zij de gemeenschappen hiertoe precies aanzetten. Volgens de literatuur kan dit het best worden gedaan door dialogen aan te gaan met leiders en ouderen in de gemeenschap. Onderzoek van Kohli et al. (2021) naar een programma in Senegal die zich richtte op het veranderen van sociale normen die meisjes belemmeren in hun toegang tot onderwijs toont aan dat door middel van het ondersteunen van intergenerationele dialogen tussen grootmoeders, ouders, meisjes en gemeenschapsleiders traditionele waarden worden besproken en herzien. Na 18 maanden rapporteerden deelnemende dorpen verbeterde communicatie tussen generaties en een verschuiving in normen die het onderwijs van meisjes ondersteunen. Deze aanpak benadrukt het belang van het benutten van bestaande sociale structuren en collectivistische Afrikaanse cultuur om gedragsverandering te bewerkstelligen (Kohli, et al., 2021). De NGO's zouden deze aanpak meer expliciet kunnen

implementeren in hun beleidsplannen en interventieprogramma's.

Een ander opvallend resultaat is dat er weinig wordt ingezet op de barrière van adequate menstruele gezondheid door de behandelde NGO's in Kenia. Een studie van Obongo et al. (2023) uitgevoerd in West-Kenia wijst erop dat menstruatie-hygiëne management op scholen een nuttige voorspeller is van aanwezigheid op school bij meisjes. Er wordt hierbij aanbevolen dat scholen door middel van interventieprogramma's ervoor moeten zorgen dat meisjes ten eerste altijd water tot hun beschikking hebben tijdens hun menstruatie. Ten tweede zouden scholen de mogelijkheid moeten krijgen om zich in te kunnen zetten voor het aanbieden van herbruikbare maandverband. Meisjes die zich geen wegwerpmaandverband kunnen veroorloven, kunnen op die manier lokaal beschikbare materialen gebruiken voor hun menstruatie-hygiëne management (Obongo, et al., 2023). Dit toont aan dat het voor de besproken NGO's wel mogelijk is om te implementeren in de beleidsplannen en interventieprogramma's.

Om meer duidelijkheid te kunnen scheppen over het inperken van huishoudelijke barrières om meisjesonderwijs in Kenia te vergroten is het van belang dat er vervolgonderzoek plaatsvindt. Aangezien dit onderzoek gebaseerd is op een beperkte selectie van vier beleidsdocumenten, wordt aanbevolen om bij toekomstig onderzoek een bredere verzameling beleidsstukken van NGO's te vergaren. Eventueel zouden beleidsdocumenten van interventies van VN-organisaties gebruikt kunnen worden om het beeld van beleidsplannen en interventieprogramma's te optimaliseren. Dit zou meer vergelijkingsmateriaal opleveren om de generaliseerbaarheid van de resultaten te vergroten. Daarnaast zou een longitudinaal vervolgonderzoek, waarbij beleidsdocumenten over meerdere jaren worden geanalyseerd, waardevolle inzichten kunnen bieden in de ontwikkeling van beleid binnen NGO's. Ten slotte zou het interessant zijn om onderzoek te doen naar de impact in de praktijk door middel van een

effectstudie. De beleidsdocumenten geven namelijk inzicht in intenties en plannen, maar hierbij is het nog onbekend in hoeverre de geformuleerde beleidsplannen daadwerkelijk effect hebben op de huishoudelijke barrières in Kenia. Aangezien de mogelijke invloed die de onderzoeker heeft gehad op de interpretatie van de gegevens in dit onderzoek, wordt aanbevolen om in toekomstig onderzoek gebruik te maken van een divers samengesteld onderzoeksteam.

Op basis van de bevindingen uit het onderzoek en de literatuur wordt voor de praktijk aanbevolen dat NGO's die zich inzetten voor het vergroten van de toegang tot onderwijs voor meisjes in Kenia, zich blijvend inzetten op een brede benadering in het vormgeven van hun beleidsplannen en interventieprogramma's. Dit betekent dat naast financiële en materiële steun, ook aandacht moet blijven bestaan voor de sociale en culturele context. Echter, in de beleidsplannen en interventieprogramma's is er meer ruimte om zich te richten op het inperken van de barrières van voldoende voedsel eten, informatie onderwijsrendement voor school-terugkeer en adequate menstruele gezondheid. Dit kan door schoolmaaltijden aan te bieden, het aanbieden van herbruikbare of gratis maandverband en oudervoorlichting te geven over het onderwijsrendement van meisjes. NGO's moeten zich structureel inzetten op gemeenschaps betrokkenheid en gedragsverandering door middel van het ondersteunen van dialogen. Ook wordt aanbevolen de samenwerkingen met andere organisaties voort te zetten en deze waar mogelijk uit te breiden. De NGO's moeten de duurzaamheid van interventies blijven versterken door samenwerking met lokale overheden en partners. Tot slot moeten ze de implementatie in beleidsplannen en interventieprogramma's meer concretiseren voor een duidelijk beeld van de uitvoerbaarheid van de interventies.

Referentielijst

Austrian, K., Soler-Hampejsek, E., Kangwana, B., Wado, Y. D., Abuya, B., & Maluccio, J. A. (2021). Impacts of two-year multisectoral cash plus programs on young adolescent girls' education, health and economic outcomes: Adolescent Girls Initiative-Kenya (AGI-K) randomized trial. *BMC Public Health*, 21(1). <https://doi.org/10.1186/s12889-021-12224-3>

C.A.C. International, & Rioux, M.-C. (2022). Kenya Equity in Education Project, KEEP II Endline Evaluation. In *Kenya Equity in Education Project, KEEP II*.

Dearing, J. W. & Scheirer, M. A., (2011). An innovation's sustainability: Research and practice in sustaining public health interventions. *American Journal of Public Health*, 101(11), 2059–2067. <https://doi.org/10.2105/AJPH.2011.300193>

Di Marco, A., (2016). Disadvantaged Girls in Kenyan Schools. Reading, UK: Education Development Trust. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED586977.pdf>

Dunga, H., & Mafini, C. (2019). SOCIO-ECONOMIC FACTORS INFLUENCING THE EDUCATION OF THE GIRL CHILD IN ZOMBA, MALAWI. *International Journal of Social Sciences and Humanity Studies*, 11(2), 20-38. https://www.sobiad.org/eJOURNALS/journal_IJSS/archives/ijss_2019_2/h-dunga.pdf

Evans, D., Akmal, M., & Jakiela, P. (2021). Gender gaps in education: The long view. *IZA Journal of Development and Migration*, 12(1). <https://doi.org/10.2478/izajodm-2021-0001>

Edukans. (2025, 14 mei). *Leerachterstanden van meisjes in Kenia voorkomen*. Edukans. <https://www.edukans.nl/project/leerachterstanden-meisjes-kenia/#:~:text=Meisjes%20in%20Kenia%20staan%20met,meisjes%20moeten%20stoppen%20met%20school>.

Farnsworth, S. K., Böse, K., Fajobi, O., Souza, P. P., Peniston, A., Davidson, L. L., ...

Hodgins, S. (2014). Community Engagement to Enhance Child Survival and Early Development in Low- and Middle-Income Countries: An Evidence Review. *Journal of Health Communication*, 19(sup1), 67–88. <https://doi.org/10.1080/10810730.2014.941519>

Fialkov, C., Haddad, D., Ajibose, A., Le Fluffy, C., Ndungu, M., & Kibuga, R. (2021). The impact of Menstrual Hygiene Management and gender on psychosocial outcomes for adolescent girls in Kenya. *International Journal of Adolescence and Youth*, 26(1), 172–184. <https://doi.org/10.1080/02673843.2021.1898424>

Hungi, N., & Ngware, M. W. (2017). *Investing beyond the classroom: Parental counselling in education interventions in urban slums of Nairobi*. African Population and Health Research Center (APHRC).

Kidshare. (2022). Kidshare Foundation beleidsplan 2022 – 2026.

Kohli, A., Shaw, B., Guntzberger, M., Aubel, J., Coulibaly, M., & Igras, S. (2021). Transforming social norms to improve girl-child health and well-being: a realist evaluation of the Girls' Holistic Development program in rural Senegal. *Reproductive health*, 18(1), 243. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/34861876/>

Madden, P., Geitner, R., Alvarez Camps, I., Wicaksano, N., & Consilient. (2023). Endline Evaluation of Wasichana Wetu Wafaulu Programme. In *Project Evaluation Report* [Report].

McKinsey, Paige Heather Reese, "Finding Meaning in Difference: Girls' Education Initiatives in Kenya from the UN and NGOs" (2015). Student Research Submissions. 17. https://scholar.umw.edu/student_research/17

Mwakio, N. (2016) "Overcoming Obstacles to Educational Access for Kenyan Girls: A Qualitative Study," *Journal of International Women's Studies*: Vol. 18: Iss. 2, Article 18.

<https://vc.bridgew.edu/jiws/vol18/iss2/18/>

Nabwera, H. M., Shah, V., Neville, R., Sosseh, F., Saidykhan, M., Faal, F., Sonko, B., Keita, O., Schmidt, W., & Torondel, B. (2021). Menstrual hygiene management practices and associated health outcomes among school-going adolescents in rural Gambia. *PLoS ONE*, 16(2), e0247554. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0247554>

Nutley, S., Powell, A., & Davies, H. (2013). *What counts as good evidence?* Alliance for Useful Evidence. <https://www.alliance4usefulevidence.org/assets/What-Counts-as-Good-Evidence-WEB.pdf>

Nyariro, M. (2021). “We have heard you but we are not changing anything”: Policymakers as audience to a photovoice exhibition on challenges to school re-entry for young mothers in Kenya. *Agenda*, 35(1), 94–108. <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/10130950.2020.1855850>

Obongo, P. A., Oino, P. G., Nyamwange, C. & Lumayo, M. (2023). Influence of Menstrual Hygiene Management Knowledge, Attitudes and Practices and School Attendance among Girls in public Primary schools in Kisumu West Sub-County, Kisumu County, Kenya. *Journal of Research Innovation and Implications in Education*, 7(3), 70 – 79. https://www.researchgate.net/publication/372632937_The_Influence_of_School_Based_Menstrual_Hygiene_Management_Programs_on_School_Attendance_among_Girls_in_Public_Primary_Schools_in_Kisumu_West_Sub-County_Kisumu_County_Kenya

Onesmus M. A. Kiminza, Prof. Paul Ogula & Prof. Mary Getui (2021). Adequacy of Financial Resources Provided By both the Government and Stakeholders in Sustaining Children in the LCBPs in Kajiado County. *Stratford Peer Reviewed Journals and Book Publishing*,

Journal of Education: Vol. 4: Iss. 4, 42-64.
<https://www.stratfordjournal.org/journals/index.php/journal-of-education/article/view/865>

Psaki, S., Haberland, N., Mensch, B., Woyczynski, L., & Chuang, E. (2022). Policies and interventions to remove gender-related barriers to girls' school participation and learning in low- and middle-income countries: A systematic review of the evidence. *Campbell Systematic Reviews*, 18(1). <https://doi.org/10.1002/cl2.1207>

Tao, S. (2018). *Reaching the most marginalized: Girls' education in East and Southern Africa* (Education Think Piece Series No. 1). UNICEF Eastern and Southern Africa Regional Office.
https://www.unicef.org/esa/sites/unicef.org/esa/files/2018-09/EducationThinkPieces_1_GirlsEducation.pdf

Thirugnanasampanthar, S. S., Embleton, L., Di Ruggiero, E., Braitstein, P., Oduor, C., & Dibaba Wado, Y. (2023). School attendance and sexual and reproductive health outcomes among adolescent girls in Kenya: a cross-sectional analysis. *Reproductive Health*, 20(1). <https://doi.org/10.1186/s12978-023-01577-0>

Unterhalter, E. (2023). An answer to everything? Four framings of girls' schooling and gender equality in education. *Comparative Education*, 59(2), 145–168.
<https://doi.org/10.1080/03050068.2023.2202374>

Verkaart, H. (2022). Verkaart Foundation Business Plan 2022 – 2027.

Wang, D., Shinde, S., Young, T., & Fawzi, W. W. (2021). Impacts of school feeding on educational and health outcomes of school-age children and adolescents in low- and middle-income countries: A systematic review and meta-analysis. *Journal of global health*, 11,

04051. <https://doi.org/10.7189/jogh.11.04051>

Bijlage

Bijlage A

Tabel 1: Deductieve Codeerschema

Thema	Code	Omschrijving
Toegang tot een school	Veiligheid weg naar school	Het faciliteren en financieren van een veilige weg van en naar de school toe
Toegang tot een school	Bereikbaarheid lokale school	Het faciliteren en financieren van een school in de buurt van lokale gemeenschappen
Kosten van materialen	Financiering boeken	Het sponsoren van boeken
Kosten van materialen	Financiering uniformen	Het sponsoren van uniformen
Kosten van materialen	Overige financiering lesmateriaal	Het sponsoren van overig lesmateriaal
Kosten van schoolgeld	Financiering schoolgeld	Het sponsoren van schoolgeld / “tuition fees”
Kosten van schoolgeld	Overige financiering schoolkosten	Het sponsoren van overige kosten die aan de school moeten worden betaald
Informatie onderwijsrendement voor school-terugkeer	Informatie geven over onderwijsrendement voor terugkomst in school	Informatie geven aan gezinnen over onderwijsrendement voor terugkomst in school
Voldoende voedzaam eten	Maaltijdvoorziening thuis	Het faciliteren van voedzame maaltijden thuis om meer energie te hebben op school
Voldoende voedzaam eten	Maaltijdvoorziening op school	Het faciliteren van voedzame maaltijden op school zelf
Adequate menstruele	Beschikbaarheid maandverband	Het toereiken van maandverband of andere

gezondheid		menstruele producten om naar school te kunnen
Adequate menstruele gezondheid	Beschikbaarheid sanitaire voorziening	Het faciliteren van hygiënische sanitaire voorziening met voldoende privacy op school
Adequate menstruele gezondheid	Kennisoverdracht menstruele hygiëne	Meisjes educatie over het belang en de uitvoering van adequate menstruele gezondheid
Samenwerking met organisaties	Samenwerking tussen VN-organisatie en NGO	Het samenwerken van VN-organisaties en NGO's voor combineren van aanpak logistieke en normatieve barrières
Werkzaamheid op breed sociaal niveau	Betrekken van gemeenschap	Interventies succesvoller maken door het betrekken van de gemeenschap in de vorm van samenwerking of gedeeld leiderschap
Werkzaamheid op breed sociaal niveau	Ouderbetrokkenheid	Oudervoorlichtingen geven
Werkzaamheid op breed sociaal niveau	Specifieke behoeften van lokale gemeenschap	Inspelen op specifieke behoeften van lokale gemeenschap door het meenemen van belangen in besluitvorming
Werkzaamheid op breed sociaal niveau	Aanpak normatieve barrière	Sociale obstakels wegnemen of verminderen bij meisjes

Bijlage B

Tabel 2: Inductieve Codeerschema

Thema	Code	Omschrijving
Samenwerking met organisaties	Samenwerking met lokale NGO's	Samenwerking met lokale NGO's om financiering van projecten (sneller) rond te krijgen
Samenwerking met organisaties	Samenwerking met andere internationale NGO's	Samenwerking met andere internationale NGO's om financiering van projecten (sneller) rond te krijgen
Samenwerking met organisaties	Samenwerking met overheid	Samenwerking met de overheid door voorwaardelijke overdraging van werk van de NGO's aan de overheid
Toegang tot een school	Boarding school opzetten	Het financieren van de bouw en onderhouding van een kostschool om de meisjes een veilige plek te geven om naar school te kunnen gaan
Informatie onderwijsrendement voor school-terugkeer	Catch-up classes voor uitgevallen meisjes	Het bieden van catch-up classes voor meisjes die eerder uitgevallen waren in het onderwijs om de barrière van blijvend uitval door gebrek aan informatie onderwijsrendement voor school-terugkeer tegen te gaan
Duurzaamheid van interventie	Agency geven	Het duurzaam maken van de interventie om de positieve effecten op meisjesonderwijs te behouden door de betrokkenen zelf de middelen te geven om de interventie voor te zetten (capaciteitsopbouw)

Duurzaamheid van interventie	Meisjes helpen keuzes maken	Het duurzaam maken van de interventie om de positieve effecten op meisjesonderwijs te behouden door meisjes te helpen goede keuzes te maken om naar school te kunnen blijven gaan
------------------------------	-----------------------------	---

Bijlage C

Figuur 1.: Codeboom

